

VARMT DRIKKEVAND FRA TRUG GAV SUNDERE KALVE

STØTTET AF

Kvægafgiftsfonden

Supplering med varmt vand i drikkebrug reducerede behandlinger til en tredjedel.

Af Terese Jarltoft og Henrik Bonde, DLBR Slagtekalve

I dagligdagen tager vi det for givet, at kalvene får den mængde vand, de har behov for, men det er måske ikke altid korrekt. I hvert fald viser en netop afsluttet afprøvning i en slagtekalvebedrift, at 57 kalve, der ud over deres almindelige drikkekop fik tildelt 39 grader varmt vand i et stort drikkebrug, var væsentligt mindre behandlingskrævende end en kontrolgruppe i samme besætning. Faktisk fik kalvene fra kontrolgruppen tre gange så mange behandlinger som de kalve, der fik tildelt ekstra vand. Afprøvningen er gennemført i en besætning med høj sundhed og meget lavt medicinforbrug, så det kan ikke afvises, at der vil kunne ses en endnu større effekt på sundhed og antal behandlinger i andre besætninger.

Der kan være flere forklaringer på, at kalvene, der fik ekstra vand, var mindre behandlingskrævende. Blandt andet kan nogle af kalvene have været i negativ væskebalance, fordi de ikke får drukket vand nok af drikkekoppen. En positiv væskebalance er vigtig. Væsken i kroppen hjælper til at fjerne affaldsprodukter fra fordøjelse og stofskifte, hjælper til at transportere næringsstoffer og hormoner rundt i kroppen og hjælper til at regulere kalvenes kropstemperatur via fordampning af vand fra hud og luftveje. Samtidig er væske en væsentlig

Et stort drikkebrug med varmt vand får kalvene til at drikke mere, og det påvirker sundheden positivt. Foto: DLBR Slagtekalve.

komponent i fremstillingen af spyt.

Generelt har småkalve brug for vand – ud over den væske, de får igennem mælken – for at trives godt. I takt med at optagelsen af kraftfoder stiger, øges vandbehovet. Vi ser ofte i praksis, at småkalve med adgang til drikkekop drikker betydelige mængder vand omkring og især efter fravæning, når de samtidig tilbydes vand i trug. Samtidig er det kendt fra forskning, at vandoptagelsen stiger, når vandet er tempereret (16-18 grader) frem for iskoldt.

PÅVIRKER IKKE TILVÆKST

Formålet med afprøvningen var at undersøge, om småkalve opnår forbedret trivsel og tilvækst, hvis de tilbydes 39 grader varmt vand fra trug som supplement til koldt vand fra drikkekop, fremfor kun at tilbydes koldt vand fra drikkekop. Det viste sig dog, at kalvenes tilvækst fra indgang ved 30 dage til efter fravæning ved 90 dage ikke blev påvirket af, om de fik tildelt ekstra vand. Om der er positive langtidseffekter af den forbedrede sundhed hos kalvene, der fik ekstra vand, vides endnu ikke, men det bliver undersøgt, når alle kalve er slagtet senere på året. Og det glæder slagtekalveproducent Martin Andersen sig til. Afprøvningen foregik i hans besætning, og umiddelbart vil han ikke fortsætte med at tildele ekstra vand, hvis det ikke har en effekt på slagteresultaterne.

”Jeg synes, det var noget bøvet, at give dem ekstra vand, og det påvirkede jo ikke tilvæksten i mælkefodringsperioden. Derfor er jeg spændt på at se, hvad slagteresultaterne viser,” lyder det fra Martin Andersen.

Afprøvningen blev gennemført over to indsættelser (runder) af kalve. Ved første indsættelse blev kalvene i forsøget tilbudt tre liter varmt vand pr kalv to gange dagligt fra indsættelse til to uger efter fravæning. Ved anden indsættelse blev samme procedure fulgt, bortset fra at der blev tilsat 1 pct. druesukker i det varme vand for at forbedre drikkelysten. Det blev vurderet, at tilsætning af druesukker var nødvendigt, fordi vi undervejs i første forsøgsrunde observerede stor variation mellem kalvenes optag af det varme vand. Tilsætning af druesukker eller en egnet elektrolytblanding vil give et mere ensartet væskeoptag mellem kalve.

Resultater fra afprøvning med suppleret varmt vand til kalve i mælkefodringsperioden i en slagtekalvebesætning. Huld og sundhed er vurderet ved start (indsættelse) og ved slut (2 uger efter fravæning)

Forsøgs- hold	Kalve, antal	Vækst- indeks	Huld, start	Huld, slut	Sund- hed, start	Sund- hed, slut	Behand- linger, antal/kalv	Tilvækst g/dag
Vand	57	100,0	1,9	2,2	0,47	0,38	0,26	1.058
Kontrol	64	99,0	1,9	2,0	0,23	1,06	0,81	1.043

Artiklen har været bragt i [KvægNYT nr. 17, 2018](#).

